

Előfizetési ár:

Egész évre	— — —	4 K.
Fél évre	— — —	2 K.
Negyed évre	— — —	1 K.
Egyes szám	— —	20 f.

AZ ERDŐ

Hirdetések

egy hasábos garmondszedés milliméter soronként 10 fillérrel, táblázatos és garmond betűnél kisebb betűfaj szedés másfélszere egységárral számítatik. — Az egész oldal négy hasáb széles.

Előfizetőknek az álláskezeslet és kínálat rovata rövid közlésekre díjtalanul áll rendelkezésre.

Szerkeszti:

BALOGH ERNŐ

m. kir. erdőtanácsos.

Erdészeti és vadászati szaklap kisebb erdők birtokosai és kezelői, erdészeti altisztek, erdőőrök és vadőrök részére.

TULAJDONOS ÉS KIADÓ AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET.

Az előfizetési ár «Az Erdő» kiadóhivatala czimén Budapest, V., Alkotmány-utca 6. szám alá küldendő. Ide intézendők a lap szétküldésére vonatkozó reklamációk is.

A lap szellemi részére vonatkozó levelezés (kéziratok stb.) «Az Erdő» szerkesztőségéhez, Budapest, V., Zoltán-utca 16. sz. intézendők. Kéziratok vissza nem adatnak.

«Az Erdő» munkatársai megfelelő írói tiszteletdíjban részesülnek, a melyet a szerkesztőség évnegyedenként utalványoz. A lap után netalán származó tiszta jövedelem teljes összegében az Orsz. Erdészeti Egyesület által kezelt oly alap javára fordítatik, a mely — később meghatározandó módon — e lapra előfizető erdészeti altisztek, erdő- és vadőrök javára fog szolgálni.

Előfizetési felhívás.

Felkérjük t. olvasóinkat, hogy lapunk előfizetésének megújítása iránt mielőbb intézkedni sziveskedjenek nehogy a lap szétküldése fennakadást szenvedjen.

TARTALOM.

Az erdőaltiszt védkerületi teendői. (Tomasovszky Imre.)
 Az erdészeti és vadászati altisztek országgyűlési képviselőválasztói joga.
 A fülesbagoly. (Asio otus L.)
 Különfélék: Fürdőkezdvevények. — Iskolatársak találkozója.
 A zöldcsütörtöki lábmosság és története. — A vadászati adó rendezése. — A táviróvezetékek bűgása. — Időjelzés.
 Hivatalos közlemények: Körendelet a katonai szolgálatból közvetlenül állami szolgálatba átlépő alkalmazottak anyakönyvi lapjainak beszerzése tárgyában. — A kopár, futóhomokos és vízmosságos területeken teljesített fásítások költségeinek fedezésére adományozott állami pénzsegélyek kiosztása.
 Változások az erdészeti szolgálat köréből.
 Előfizetési díjak nyugtázása.
 Szerkesztői üzenetek.
 Tárca. Nagypénteki legenda.

Az erdőaltiszt védkerületi teendői.

Irta: Tomasovszky Imre, m. kir. főerdőmérnök.

(Folytatás.)

B) A halászat. A földtulajdon tartozéka a halászati jog is s minthogy a parthoz igen sok meder tartozik, ezért a halászat, mint tulajdon, részben az erdőbirtokosoké is.

Minthogy pedig az erdőbirtokok határain belül erdei patakok, folyók s erdei tavak vannak, a halászatnak művelése közléről érdekli az erdőgazdaságot annál inkább, mivel a halászat okszerű üzése emeli az erdőgazdaság bevételeit s nem akadályozza meg a vizeknek esetleg más célokra való használatát sem. A halak — mint általánosan ismeretes — kedvelt, egészséges és jóízű táplálékot nyújtanak s ennél fogva mint jól értékesíthető kereskedelmi cikkek is fontosak.

Az erdei vizeknek halakkal való benépesítése s azoknak gondos felügyelete és tervszerű kihasználása az erdőgazdaság feladata; s mivel az erdőgazdaságban alkal-

mazott személyzet csekély fáradsággal s utánjárással e feladatot könnyen teljesítheti, a teendőkre vonatkozólag általános tájékozásul a következőket tartjuk szükségesnek elmondani.

1. *Mesterséges haltenyésztés.* A hegyvidék és a hegyeségi erdészet egyik igen becses hala a *pisztráng*, mely főleg a bő levegőjű, hideg s erős folyású hegyi patakok lakója. Ennek többnyire kétféle fajtát, úgymint a *sebes pisztrángot* és a *szivárványos pisztrángot* tenyésztik.

a) A *sebes pisztráng*, melyet piros pettyeiről lehet felismerni, egyike leghevesesebb halainknak s nemcsak a hidegvízű, tiszta, sebesfolyású hegyi patakokat lakja, hanem erdei tavakban is előfordul. Ívik szeptembertől januárig, mikor is a hegyi patakok legfelső részeibe megy fel.

Mesterséges tenyésztése akként történik, hogy a halgazdaságokból vagy ikratenyésztőkből beszerzett s már megtermékenyített pisztráng-ikrákat költőedényekbe helyezvén, gyorsan folyó, levegődús, tiszta, hideg víz segítségével úgynevezett költőházakban kiköltjük s a kikelt ivadékot, külön e célra szolgáló ivadékszallító edényekben odaszállítjuk s odahelyezzük ki, a hol a pisztrángot tenyészteni óhajtjuk. Természetes, hogy az ikrát a költés ideje alatt állandóan felügyelni, gondozni kell, mely főként abból áll, hogy a megromlott (át nem látszó, kréfafehérszínű) ikrákat, elpusztult porontyokat stb. naponként eltávolítjuk a költőedényekből azért, mert ezeken a penészgomba egy faja hamar fellép s tönkre teheti az egészséges ikrákat, sőt a kikelt ivadékot is. Ezenkívül az is egyik lényeges kellék, hogy a költőedényekbe állandóan friss levegővel teli, tiszta víz folyjon.

Ha kiköltésre ikrákat kapunk, úgy óvatosan bontsuk fel a csomagot s azt rázkódásoktól óvjuk, a romlott ikrákat válogassuk ki s csak az ép ikrákat helyezzük a költőedényekbe. A kereteken levő ikrákat czélszerű megöntözni azzal a vízzel, a melyben a költés történni fog.

A kikelt ivadék szikzacskójából táplálkozik; mihelyt azt az ivadék felemésztette, a pisztrángok már szabad vízbe (ha lehet, kis tavakba) helyezhetők.

b) *A szívárványos pisztráng.* Amerikából származó, de jelenleg már nálunk is meghonosodott s tenyésztésre alkalmas hal, melynek mesterséges úton való tenyésztése megegyezik a fentebb előadottakkal. Az ivadéknak nagyobb az ellenállóképessége, mint a közönséges pisztrágnak. Ismertető jelét egy sáv képezi, mely oldalán van; testén fekete pontok vannak.

c) *Az ivadék szállítására* kettős fenékkal ellátott, 30—40 liter ürtartalmú, bádogból készített edények szolgálnak, melyet vízzel töltünk meg s behelyezzük a szállítandó ivadékot s kaucuk labdatúvóval időnkint a vízbe levegőt juttatunk. Hosszabb utak alatt a vizet többször felfrissítjük; miért is a szállítást lehetőleg vizek mentén eszközöljük. Az edényt a rázkódásoktól óvni kell. Miután a kikelt zsenge ivadékot a hegyi patakok felső ereibe kell kibocsájtanunk, részükre kisebb tavacsákat készítenek a patakok lassúbb folyású s áradásoktól mentes részein s azokat állandóan felügyeljük mindaddig, a míg a már eléggé megerősödött ivadék magától is felkeresi a patakok mélyebb részeit. Az ilyen tavacsák készítésénél a sáros, rothadó iszapot kidobjuk s megtisztítjuk minden veszedelmes bogárságtól. A kis halakat hálóval merítjük ki s helyezük el. A pisztrángivadék kihelyezését rendszerint május közepe táján, mikor a víz kissé felmelegedett, eszközöljük, mivel azok a kis vízi állatok, a mik a kis pisztrángok táplálására alkalmasak, csak a víz ilyen hőmérséklete mellett fejlődnek ki.

Hogy pisztrángtenyésztésünk sikeres legyen, a pisztrángok részére a patakok medrében alkalmas rejtékhelyeket kell készíteni; e célból a patak egyes helyein a vizet feldúzzasztjuk (például egy fatörzsnek keresztbe

való fektetésével, nagyobb kövekkel stb.), melyet a szűkséghez képest gallyakkal is megrakunk, a gallyakra köveket teszünk, hogy a pisztráng alattuk búvóhelyet találjon. Ilyenekbe a hal magától is be fog települni. A hegyvidéki patakokat, ha csak nem feltétlenül szükséges, ne szabályozzuk, mert ezáltal a halak búvó- és ivóhelyeit tönkre teszszük s a halászatnak károkat okozunk.*

d) *A rák tenyésztése.* Hegyi patakjainkban a rák tenyésztésére is fordítsunk gondot. A rákok kibocsájtását óvatosan, sekélyes patakpartokon végezzük, hogy azok maguktól menjenek be a mélyebb vizekbe. A ráktenyésztés egyik első s elengedhetetlen kelléke a jó búvóhelyek, mire a tapasztalat szerint a nagyobb kövek, az éger- és fűz gyökerei stb. igen alkalmasak. Ha a rákokat kosarakban szállítottuk, öntözzük meg őket vagy félóra hosszat, vagy pedig a kosarat többször mártsuk be vízbe.

2. *Természetes halászat s a halászati törvény.* A meglevő vizeknek halászatát természetes halászatnak nevezzük. A halászatnak okszerű gyakorlását «A halászatról» szóló 1888. évi XIX. t.-cikk szabályozza. Ebből a törvényből több dolgot kell ismernünk. Így a többek közt azt, hogyha valaki halászni akar, halászejegyet köteles váltani s azt a halászat alkalmával magával hordozni tartozik. Tudnunk kell továbbá, hogy tilos a ha-

* A pisztrángtenyésztésre vonatkozó tudnivalókra *Répássy Miklós: «Édesvízi halászat és haltenyésztés»*. (Kapható: Nagel Ottó könyvkereskedésében, Budapest, VIII., Múzeum-körút 2. sz. Ára 1 korona. — *Répássy Miklós: «Édesvízi halászat és halgazdaság»* (ára 1 korona s kapható Nagel Ottónál) című művei adnak felvilágosításokat.

TÁRCZA.

Nagypénteki legenda.

A nagyhét legendái közt egyik legkevesébbé ismert az, a mit Krisztus véréről tartott fenn a keresztény hagyomány.

A Kalvária-hegyen a keresztet őrző római katonák közt volt egy Cassius nevű legionárius, a kit pogány lelkében mélyen megrendítettek a Megváltó halála órájában lejátszott csodás természeti események, úgy hogy ezek hatása alatt megtért. Mikor aztán a zsoldos katonák megtörték a két lator csontjait s az Üdvözítőét is meg akarták törni, Cassius észrevette, hogy a Megváltó most már kiszenvedett. Mély bánattól leverve, hogy a próféta szavait (János 19) betöltse, fogta a dárdát s megnyitotta a megfeszített oldalát. Vér és víz folyt ki belőle s a zsoldosok ezt látva, elállottak kegyetlen ter-
vüktől. Cassius azonban örök emlékül palaczkba fogta fel a drága vér utolsó csöppjeit, melyet attól fogva zubbonya alatt hordott.

Hazájába, Felső-Itáliába, visszatérve, felvette a keresztiséget Longinus neve alatt, buzgó hirdetője lett a Krisztus tanainak s mikor kitört a keresztényüldözés, martir-halála előérzetében, elásta a palaczkot Mantuá-

nál egy ólomládában, hogy megmentse az istentelenek kezeitől. Ott maradt a nevezetes ereklye 750 évig a földben elrejtve. Mignem Nagy Károly császár uralkodása alatt 804-ben a gondviselés föl nem fedezte a sértetlenül maradt «Sanguis Christi»* felírású láda rejtékhelyét, a mikor is a mantuai püspök a szent vért Szent András templomába szállíttatta át s III. Leó pápa erről Károly császárnak is jelentést tett.

Mikor aztán a magyarok és normannok megint betörték Felső-Itáliába, a kegyeletes ereklyét ismét a földre rejtették, kétszáz évre s csak 1084-ben fődözte fel a gondviselés újra egy Adalberto nevű szegény vaknak Szent András megjelenése útján a rejtékhelyet. Akkor nagy ünnepélyességek közt újra kiemelték az ereklyét s ugyanakkor Adalberton beteljesült az apostol jövendölése, az összegyűlt nép szemeláttára visszanyerte szemevilágát.

A csodának híre terjedt egész Itáliában, IX. Leó, az újonnan megválasztott pápa és III. Henrik császár magok is fölkeresték a lelet helyét s nyilvánosan igazolták a csoda megtörténtét s a szent vér valóságát.

A pápa magával akarta vinni a szentséget Rómába, de a mantuaiak ellenkeztek s a császárt hívták fel döntő

* Krisztus vére.

lászatnál oly hálók, kosarak, varsák használata, a melyeknek szemei nedves állapotban mérve 4 cm-nél szűkebbek; a halakat kábító, mérgező és robbantószerrel (például maszlag, oltatlan mész, méregfű, kutyatej, dynamit), fogni tilos; úgyszintén nincs megengedve az éjjeli halászás sem. Ismernünk kell a tilalmi időszakokat is; ez például a pisztrángnál szeptember 15-től január 31-éig tart. A halászati törvény határozatainak megtartására a esendőség és pénzügyőrség ügyel fel; a védkerületeikben pedig az erdőaltiszt.

3. *A halenyésztés védelme.* Ha azt akarjuk, hogy halállományunk állandóan gyarapodjék s fejlődjék, akkor a halakat a nagy természet országából eredő ellenségek ellen állandóan védelmeznünk kell. Így nagy károkat okozhatnak a halállományban a különféle mérgező hatású ásványi anyagoknak, például réznek, kénkovand-bányákból származó víznek stb. a folyókba való bejutása. Hasonló károkat okoznak a cukor-, keményítő-, papír-, cellulose-, sörspiritusgyárakból stb. eredő különféle szennyező anyagoknak, továbbá a kender- és lenátatásokból származó szennyes s bűzös víznek a folyóba való bejutása s végül fűrészpornak is a patakokba való bedobása stb. Az is általánosan ismeretes, hogy faúsztatás alkalmával sok hal megy tönkre. Arról megemlékeztünk fennebb, hogy főleg a zsenge halivadéknak a vízben kifejlődő penészfélék is nagy ellenségei. De a halak legnagyobb ellenségei rendszerint az állatvilágból származnak, ezek közül néha egy is képes halállományunkat tönkretenni. Az állati ellenségek közül különösen a vidra, a patkány, a vízicziczikány, továbbá a jégmadár, a vizirigó, a halászó sas, a gémek, ruczák

és lúdfélék; a rovarok közül a csikbogar, a vízipoloskák stb. említendő meg.

A halállomány legveszedelmesebb rablója a vidra, melyről azt tartják, hogy naponként körülbelül 4 kilogramnyi halat képes elfogyasztani. Pusztítását nem szabad megtűrni, hanem minden lehető eszközzel (csapda, lesbevetel stb.) mielőbb ki kell irtani, nehogy halállományunkat tönkretegy.

A patkányokat patkányfogókkal, a vízicziczikányokat pedig egérfogókkal fogjuk ki. Hegyes vidékeken főleg a pisztrángra nagyon veszedelmes a jégmadár akkor, ha nagyobb mennyiségben jelentkezik, bár szórványosan is okoz károkat. Legjobb védekezési mód ellene a fészékben talált tojások megsemmisítése; újabban tányérvasakkal is fogják. A vizirigót illetőleg megjegyezzük, hogy azt a m. kir. földművelésügyi miniszter úr az 1904. évi 19,384. sz. körrendeletével a hasznos madarak közé sorolta s így azt ennek dacára védelemben kell részesíteni.

Egyáltalán szabályul azt tartjuk be, hogy főleg a költőházak, tavak stb. környékén sohase tűrjünk meg olyat, a mi halenyésztésünknek kárt okozhatna.

Végül meg kell emlékeznünk az újabb időben egyes vidékeken nagy mértékben elterjedt orvhalászatról is. Ilyen esetekben az illető kihágókat nyomozzuk ki s ha lehet, érzük tetten. Ha a kihágás felfedeztetett, az további eljárás végett bejelentendő az illető kihágási bíróságnál. Az orvhalászokat illetőleg azokra az elővigyázati teendőkre utalunk, a miket a II. fejezet β) «Védelem az emberek által okozható károk ellen» címen már ismertettünk.

(Folytatása következik.)

birául, a ki aztán úgy döntött, hogy az ereklye két részre osztassék. E böles ítélet iránti hálából azonban még egy harmadik részt is vettek belőle s ezt maga a császár kapta jutalmul. III. Henrik a maga részét, arany kapszulában őrizve, mindig magával hordta s halálos ágyán engesztelése jeléül ellenfelének, Balduin flandriai grófnak testálta. Ez viszont leányára, Judithra hagyta, a ki második házasságában IV. Welf bajor herceghez ment nőül s halála után a szent vér e része Németországba, Aلدorfba került, a Welfek várából alakított Neugarteni Szent Mártonról címzett benzei kolostorba.

Itt őrzik ma is egy arany oltáron elhelyezett szentségtartóban s minden évben a Mennybemenetel napját követő pénteken a templom egész búcsujárás színhelye. A világ minden részéből sereglenek a hívők, hogy tanui legyenek a «vérmenet»-nek, mely e napon lengő zászlók közt, fehérbe öltözött leánykák, zarándók sorai mellett vonul kettős rendekben, fényes cavalcadeval végig a városon, élén a fehér karinges papság, szintén lóháton és a zene hangjai közt, míg a jámbor pórnép térdelve hódol a körülhordozott ereklyének. Majd kivonulnak a határra s beszentelik azt minden elemi csapás, jégverés és zivatar ellen. Szabadban fölállított négy oltárnál olvassák az evangéliumot s ágyúdörgés és hangzúgás kíséri a pap áldását.

Este fáklásmenet járja be a kivilágított utcákat s a vásári búcsun ezrével kapkodják a monstrantia kezdetleges ólom-utánzatait, melyeknek üvegén át az ereklye miniatürképe látható.

A kolostorok szekularizácója után nyoma veszett a 70,000 forintra becsült eredeti arany ereklyetartónak s aranyozott rézzel helyettesítették. Mind a mellett a jámbor sváb parasztok ma is tántoríthatatlanul hisznek a Szent Longinus legendájában s Krisztus vére valódiságában s ép a legutóbbi években még fényesebb ceremóniák közt támasztották fel a régi középkori szokást. A környék minden falujában lovascsapatok alakulnak, hogy részt vegyenek az évről-évre tartandó körmeneteken.

Föl van jegyezve, hogy 1753-ban 7055 lovas volt jelen a szent vér tiszteletére és körülhordozására rendezett szertartáson. A modern kor kételgő szelleme sem birta kiirtani a hagyomány erejét s a Krisztus kiontott vérére szóló poétikus legenda tovább él a szivekben, mint annak a megrázó tragédiának a kísérő akkordja, mely a Golgothán lejátszódott majdnem kétezer év előtt s mely ma is a nagypéntek komor hangulatában egyesíti a keresztény világ gyászát.

Az erdészeti és vadászati altisztek országgyűlési képviselőválasztói joga.

Az új választójogi törvényjavaslat 13. §-a kétséges rendelkezéseket tartalmazott abban a tekintetben, vajjon az erdő- és vadőrök fognak-e az új választójogi törvény alapján szavazati joggal birni vagy sem. Mert míg a törvényjavaslat megadja a választói jogot a pénzügyőrségi, adó és vámőrségi legénységnek, valamint a gazdai hatalom alatt álló szolgálknak és cselédeknek, addig az állami, törvényhatósági, vagy községi rendőrség legénységének tagjait a választói jogból kizárja.

A jelenleg érvényben levő választójogi törvény szerint a gazdai hatalom alatt álló cselédek, valamint a rendőrlegénység tagjai szavazati joggal nem birnak. Minthogy pedig a bíróságok az erdő- és vadőröket hol cselédeknek, hol pedig az állami rendőrség legénységéhez tartozóknak minősítették, több helyütt ezen a címen kizárattak a szavazati joggal bírók közül.

Nehogy tehát azon az alapon, mert a bíróságok az erdőőröket az állami rendőrlegénység állományába tartozóknak mondták ki, az új választójogi törvény szerint is elessenek a szavazati jogtól, az «Erdészeti és Vadászati Altisztek Országos Szövetsége» kérvényt nyújtott be a miniszterelnök úrhoz, a választójogi törvényjavaslat megfelelő módosítása érdekében.

A kérvény egész terjedelmében így szól:

«Nagyméltóságú Miniszterelnök Úr!
Kegyelmes Urunk!

Az «Erdészeti és Vadászati Altisztek Országos Szövetsége» azzal a célzattal alakult, hogy hazánk erdészeti és vadászati altisztjeinek érdekeit minden irányban képviselje és szolgálja. Bár a szövetség működéséből a politika ki van zárva, mégis kötelességének ismeri, hogy az alapszabályszerű célt szolgálva, felemelje szavát az olyan ügyekben, a melyek intézése az országos politika dolga ugyan, de a melyek az erdészeti és vadászati altisztzi kar jogi állásával, anyagi és erkölcsi helyzetével szoros kapcsolatban vannak. Ilyen fontos, az altisztzi kar életébe vágó ügy a Nagyméltóságod által a törvényhozás elé a múlt év végével beterjesztett törvényjavaslat az országgyűlési képviselők választásáról, a melyre vonatkozólag bátorkodunk Nagyméltóságod elé terjeszteni alázatos kérelmünket, esedezve annak kegyes figyelembe vételeért.

A régi választói törvény alapján az erdészeti és vadászati altisztek nagy részét is megillette a választói jogosultság. Ugyanis az 1874. évi XXXIII. t.-cz. 7. §-a szerint képviselő választói joggal bir az az egyén is, a ki adó alá eső, legalább 1000 korona évi jövedelem után fizet állami adót s az erdőaltisztek java részének adó alá eső jövedelme meghaladja az évi 1000 koronát (pl. a kincstári erdészethnél az I. osztályu altiszt évi fizetése 1000—1300 korona). Bár a törvényszakasz kívánalmainak megfelelték, az összeíró bizottságok mégis kihagyták őket a képviselőválasztók névjegyzékéből az idézett törvénycikk 10. vagy 11. §-a alapján, azt állít-

ván róluk, hogy gazdai hatalom alatt álló cselédek, szolgálk vagy a rendőrlegénység tagjai. Hiába volt minden felebbezés, jogorvoslatot nem találtak, mert a kir. Curia is valószínűleg az erdőtörvény (1879. évi XXXI. t.-cz.) 40. §-ára támaszkodva kimondotta elvi döntésében, hogy pl. az államerdészet altisztjei az állami rendőrség legénységéhez számítandók s így a polgári jogok gyakorlásában nem részesíthetők. Csakhogy az erdőtörvény ezen szakaszának: «a hatóságilag felelősett erdőtisztek és erdőőrök szolgálatukban közbiztonsági közegeknek tekintendők és mint ilyenek lőfegyvert is viselhetnek; ezen fegyverük vadászjegy-adómentes» — nem az az intenciója, hogy az erdészeti személyzet minőségét megállapítsa, hanem azt a jogát, hogy lőfegyvert viselhet adómentesen. Ebből tehát nem lehet azt következtetni, hogy ők rendőrök; hiszen akkor ugyanazt lehetne állítani az erdőtisztekről is, a kiket ez a törvényszakasz szintén közbiztonsági közegeknek tekint s ily alapon őket sem lehetne részesíteni a választói jogosultságban.

Keserű szívvel bár, de türelemmel viselte az altisztzi kar ezt a méltatlan minősítést és jogtalan kizárást, mert élt benne az a biztató reménység, hogy a választói jognak revíziója orvosolni fogja sérelmüket. Ezt a reményt erősítette bennök az a reájuk nézve ugyan hátrányos körülmény is, hogy az új nyugdíjtörvényben: az 1912. évi LXV. t.-cz. 11. §-ában már nem szerepelnek az őrszolgálatot teljesítők, a fegyver alatt szolgálók (csendőrök, rendőrök) között, a kik a 35 éves szolgálati idő kedvezményében-részesülnek.

A Nagyméltóságod által benyújtott választójogi törvényjavaslat a régivel szemben óriási haladást mutat, mert a jog kiterjesztésre vonatkozó intézkedései valóban értékesek, kiválóak. A javaslat szerint az erdészeti és vadászati altisztzi kar összessége részesülhet most már választói jogosultságban, mivel nemcsak az adóminimumot tetemesen leszállítja, hanem a mint azt a 13-ik §-hoz tartozó indokolásában is kifejti, a régi törvény: az 1874. évi XXXIII. t.-cz. 10. §-át, sőt a 11. § 2. pontját is teljesen mellözi s a választói jogot a pénzügy, adó és vámőrség legénységére, a gazdai hatalom alatt állókra, a szolgálkra és cselédekre is kiterjeszti. Csakhogy itt van a javaslat 13. §-ának 2. pontja, a mely szerint a választásra jogosultak közül ki van véve: «az állami, törvényhatósági, vagy községi rendőrség legénységének a tagja» s itt van még az erdészeti altisztzi karnak a kir. Curia szerint az a minősítése, a mely éppen a rendőrlegénységhez való tartozását mondja ki s a melynek helytelenségét az új javaslat kifejezetten nem módosítja. Ezen pont alapján ez az altisztzi kar a jövőben is éppen úgy lesz kihagyható a választók névjegyzékéből, mint eddig, jöllehet a választói jogban való részesítés követelményeinek mindenben megfelel. Elodázhatatlanul szükséges tehát e kérdésnek az új választói törvény keretében való megoldása.

Az erdészeti és vadászati altisztek java része oly egyénekből áll, a kik nemcsak az elemi iskola VI. osztályát, hanem a II—IV. középiskolai osztályon kívül

még az erdőőri szakiskola két éves tanfolyamát is elvégezték. Nemcsak megfelelő általános tanultsággal és nagy szakképzettséggel rendelkező műszaki segédszemélyzete ez a magyar erdőgazdaságnak, hanem az ország exponált vidékein a nemzeti állameszmének sokszor egyetlen képviselője, a vele naponként érintkező nép nevelője, vezetője. Az államnak is érdeke tehát, hogy ez a népes, képzett és megbízható hazafiságú testület a választói jogosultságból ki ne zárassék.

Mindezek alapján alázattal esedezünk Nagyméltóságodhoz, méltóztassék a választói törvényjavaslatot módosítani, hogy abban világos kifejezést nyerjen az, hogy a 13. §. második pontjának kizáró rendelkezése nem alkalmazható az erdészeti és vadászati altisztekre.

Kérelmünket atyai támogatásába ajánlva s annak teljesítésében bizakodva, maradunk

Besztercebánya, 1913. évi február hó 20-án

Kegyelmes Urunknak

alázatos szolgálói

az «Erdészeti és Vadászati Altisztek Országos Szövetsége» nevében:

Lichner János s. k., Zimmermann Vincze s. k.,
szöv. jegyző. (P. H.) szöv. elnök.

Ezt a kérvényt az «Erdészeti és Vadászati Altisztek Országos Szövetsége» megküldötte az «Országos Erdészeti Egyesület» elnökének: Bárány Tállán Béla valóságos belső titkos tanácsos úrnak is, a kinek a közbenjárására a törvényjavaslat 13. szakasza, az erdőőrök és vadászati altisztek választójogának megóvása érdekében kiegészítettetett azzal a kijelentéssel, hogy az állami, törvényhatósági vagy községi rendőrség tagjai alatt nem értetnek a fegyverviselésre jogosított más polgári alkalmazottak, minők a pénzügyőrök, mezőőrök, erdőőrök, hegyőrök, stb.

Az erdészeti és vadászati altisztek tehát az új választójogi törvény szerint, a mennyiben egyéb törvényes követelményeknek is megfelelnek, szavazati joggal fognak birni.

A fülesbagoly. (*Asio otus L.*)

«Huhu!» «Huh!» s több eféle a borzadály, az irtózat kitörésének legközvetlenebb hangja az emberi nyelvben. Ezzel ijesztgetik a gyermekeket a sötétben, ezt hallatja a kürtő tetején guggoló kéményseprő. Ha ez a hang az éj csendjében üti meg fülünket, összeressenünk, mert halál-kiáltást vélünk benne hallani. S minden állat között csak a bagoly az, melynek ez elrémitő hang a visszataszító tulajdonsága. Nem csoda, ha a néphit s a babona sötét képzeteket fűz a bagolyhoz, látja izzó szemekkel végigsuhanni az éjben, mint a fogadalmáról megfélemedezett örök bolyongásra kárhoztatott apácát, s különösen, ha párázás idején egyszerre több nagy bagoly hallatja idegrázó, kísérteties «uhuzását», mely pokoli kacajként visszhangzik az erdőben, elátkozott lelkekre, boszorkányokra gondol az erdő sötét keresztútjain, melyek halált és rombolást hoznak a békésen alvókra.

Hát még mit érez az éjjeli vándor, a kit sietős útja vezet az erdőn keresztül s megpillantja feje fölött a parázs szemekkel virrasztó sötét és komor fülesbagolyt, ezt a legnagyobb és legvisszataszítóbb bagolyfajt, melyet Európában ismernek.

Régi és még mindig ki nem irtott hit, hogy a bagoly napvilágnál vak. Pedig ép úgy, mint a zsákmánya után színtén éjjel leselkedő macska, napvilágnál is jól lát, észreveszi az ellenség közeledtét, csak hogy rendesen csukva tartja szeméit, mert a világosság érzékenyen érinti.

Csodálatraméltó egyenesen az a hangulatos színegyeleleg, melyet a bagoly tollazata mutat s mely sokkal változatosabb még, mint első pillanatra látszik. A test okkersárga alapja, a hátton feketésbe megy át, a hason fekete csíkos; a fátyol elül fehér, hátul sárgásszürke, a többnyire pelyhes csőr fekete, a szárnyak és a farktollak sárgásan vagy barnán szalagozottak; a hosszú fekete, csokorszerűen elálló tollfülek belül sárgába foglalvák s e tompa színvegyülettől élesen üt el a fehér torok. Az egész színezés tökéletesen megfelel a bagoly sötét karakterének.

Ha hirtelen megelevenedik az állat hosszú időn át mozdulatlan testtömege, akkor fejét és felső testét előre hajtja, reszketés fogja el, sziszeg mint a macska, csőrrel kattog, egyik lábát a másik után szedi föl s aztán gyorsan fölveti nagy szeméit, hogy úgy jő, mintha egy állati lélek sötét mélységébe pillantanánk.

Van is valami csodálatos és rejtélyes azokban a mély, narancssárgán tündöklő szemgolyókban, melyek szinte önkéntelenül megigéznek. Vajjon Minerva bölcsesége-e, a kinek a bagoly a görögöknél szentelve volt, vagy pedig Thug, a fanatikus indián orgyilkos vérszomja világlik-e belőle?

A bagoly állandó vendégünk, mely télen is köztünk marad, s erősen ragaszkodik egyszer választott lakóhelyéhez. Azok a kis elkalandozások, melyeket őszön át megenged magának, csak üdülő kirándulások, a melyeket a gyermeknevelés gondjai után tesz olykor s ilyenkor is mindig visszatér régi fészke helyére. Sziklával körülvett erdei vadon, vagy régi lovagvárak omladéka a legkedveltebb tartózkodási helye, s ezért mint titokzatos romlakó, leginkább szól a romantikusok képzelődéséhez.

Hasadékokban, repedésekben, barlangokban rakja le a nőstény közvetlenül a földre két-három tyúktojás nagyságú tojásait, válogatás nélkül akár homokos, akár köves, vagy fás a talaj. Ha fészket rak, a mi csak kivételesen és szükség esetében magas fatetőn történik, akkor azt ágakból, rőzsékből készíti, belül hervadt lombbal, fahulladékkal kitapétázza, de rendesen csak felületesen építi meg.

Három héttel a tojás lerakása után a kicsinyek kibujnak a gömbölyű fehér tojásokból egész hőszerű pihékkal borítva, melyekből semmi sem mutatja még a későbbi színeket. Düh és harag a kis fiókák első életjelei. Alig bir még mozdulni, már csőrrel táogat, bosszusan sziszeg és sípoló hangokat hallat. Kezdetől

fogva ideges és ingerlékeny, mogorva marad egész életén át is, de azért nem minden kedélyesség nélkül, a mit mutat jó családi élete, otthonához való ragaszkodása s párjához való kitartása és hűsége. Magával azonban elégedetlen, bizalmatlan és félnék, mint a legelkeseredettebb pesszimista.

Igaz, hogy ennek megtalálhatjuk lélektani magyarázatát. Nemcsak az ember üldözte mindig, hanem hozzá hasonló is. Egymagában áll az összes madarak közt, mit minden más madár gyűlöl, de legnagyobb ellenségei mégis a varjak. Ezeket és más ragadozó madarakat nem is lehet könnyebben elejteni, mint ha egy fogoly bagoly által csalogatjuk. S ez a különös vadászati kedvtelés még ma is nagyon elterjedt és szórakoztató. Mivel jól kinőtt baglyot alig lehet löni s még kevésbé megfogni, azért e czélra csak fészekből kivett fiatal baglyot szokás használni. Különböztetve általában könnyen fölnevelhető, sőt annyira megszeliidíthető, hogy sokszor gazdája hívó szavának is engedelmessé válik. Mindazáltal mindig marad benne valami eredeti vadságából, mint a tigrisben és oroszlánban, s ez a vadság alkalmilag megint föltámadhat, a mi nagy elővigyázatot tesz szükségessé.

Az ilyen megszeliidített baglyot egy keresztléccezel ellátott póznára ültetik, némi távolságra ettől két vékony fácskát ültetnek el, melyekre az arra repülő madarak letelepedhetnek, s mögéje helyezik el a félig a földbe ásott, földdel és gyepvel eltakart vadászkunyhót, melynek csak egy ajtaja s pár lörése van. Nem sok idő múlva a baglyot fölfedezik ellenségei. Közelgésüket előérzi már a békóba vert madár testének nyugtalansága is. Harag gyúl szívében. Törzsét előre hajlítja, tollát felborzolja, szárnyait kissé alácsüngeneti s mérges pillantásokat lövellve nyitja ki szemét, egyik lábáról a másikra áll, egész testét elcsavarja s végre elkezd szárnyait verdesni.

Míg a ragadozó madarak hosszasan kerengenek fölötte a levegőben, addig a varjú vak dühvel csap le áldozatára s így legkönnyebben zsákmányul esik a ráleső vadásznak, a kinek közbejötté nélkül a szegény baglyot széttépné. Ily esetekben nem marad számára egyéb hátra, mint megfutamodni és valami zúgba lopózkodni, a melyet könnyen védhet, s a hova üldözője nem bírja követni. Még a fiatal baglyoknak is, mik csak hat hét után tollasodnak meg, sokat kell szenvedniök ily üldözésektől s ebben van az oka annak, hogy szülőik által bőven ellátva, tovább maradnak fészkeikben, mint más madarak.

De hogy a bagoly, mint egyike a legvérszomjasabb ragadozóknak, ezt az üldözést megérdemli, azt mutatják a fészke körül található mindenféle állati csontok és tetem-maradványok. A vész vadászati módtól eltekintve, a bagoly semmi haszonnal sincs az emberre nézve, sőt határozott kártevő, a minek minden jó zsákmányul, a mi mászik és repül s nemcsak pisztrángokat ragad el, ha alkalma nyílik rá, hanem különösen a fülesbagoly, erős csőrében és éles karmaiban bizva, nagyobb vadakra, nyulakra, őzborjakra is ráveti magát. Áldozatait, melyekre orgyilkos módra álmukban tör rá, szőrösöl-bőrös-

tól elnyeli, ha patkányokról, egerekről, békákról, tyúkokról, kigyókról van szó. Ez utóbbiakat rövid idő múlva kerek, összegabalyodott gömb alakjában újra kiköpi ugyan, de úgy látszik, szüksége van rá gyomortisztítás okából, mert ha a fogságban levő bagolynak elmulasztjuk időről-időre húst adni a rajta levő kövér-séggel és tollakkal, úgy hamar beteg lesz.

Ha a fülesbagoly meggyilkolja a békésen szendergőket és se kicsiny, se nagy madár nincs tőle éji nyugalma alatt biztonságban, úgy érthető, hogy minden napvilágot szerető madárban mérhetlen gyűlölet halmazódik fel az éj e bujkáló gonosztevője ellen s minden alkalmat megragadnak a boszúra. De az embernek mégis, minden idegenkedése daczára, arra is kell gondolnia, hogy ez érdekes madárpéldány teljesen ki ne irtódjék, mint a hogy már is ezen úton van, minél fogva a porosz földművelésügyi kormány csak remrég bocsátott ki egy rendeletet, melyben figyelmeztet különösen a legnagyobb bagolyfaj, a fülesbagoly egyre nagyobbodó ritkaságára s ezért azt az ember fokozott védelmébe ajánlja. Valóban a még meglevő csekély számú példány úgy sem sok kárt tehet s legalább a hazai állatvilág egy érdekes jelensége nem vész ki egészen nyom nélkül.

Különfélék.

Fürdőkezdmények. A «Földművelési Értesítő» márczius hó 2-iki számában jelent meg a földművelésügyi miniszter úr értesítése az állami gyógyfürdőkben és nyaralótelepeken igénybevehető kedvezményekről. Ilyen állami gyógyfürdők és nyaralótelepek Herkulesfürdőn, Vizaknán, Ránkfüreden, Fenyőházán és Tátralomniczon vannak. A pályázati határidő márczius hó 31-én jár le. Hogy az egyes gyógyfürdőkben és nyaralótelepeken milyen kedvezmények adatnak és hogy hova kell a kérvényt benyújtani, az az említett értesítésben részletesen le van írva. A «Földművelési Értesítő» minden kincstári és állami erdőhivatalnál, minden erdőgondnokságnál és minden a földművelésügyi minisztérium fennhatósága alá tartozó hivatalnál megvan.

Iskolatársak találkozása. Felkérem azokat az iskolatársaimat, a kik a görgényszentimrei erdőőri szakiskolát velem az 1907. évben együtt végezték, a találkozó érdekében tudassák velem czimüket. Pataky József m. kir. erdőáltiszt, Kolozsvár. Erdőigazgatóság.

A zöldcsütörtöki lábmosás és története. Egyike a legszebb szertartásoknak a pápa és a katolikus uralkodóknak ama régi szokása, hogy zöldcsütörtökön lábmosást végeznek tizenkét öreg férfin, a kik az apostolokat jelképezik.

Ez a vallásos szokás, mint ismeretes, János evangélista írásaiban gyökeredzik, a ki leveleinek tizenharmadik fejezetében mondja el, hogy Krisztus megmosta és megtörülte a tanítványok lábát. A lábmosással kez-

detben lakoma is járt együtt, később azonban a szertartásnak ez a része elmaradt. Rómában, sajtóságos mód, régente nem volt szokásban a lábmosás, a melyről először Milanóban hallunk hírt. Ambrózius atya dicsekszik vele, hogy a milanoi egyházban megtartják a lábmosást. Hatszázkilencvenkettőben a toledói zsinaton panaszkodnak a miatt, hogy ezt a szép szokást, a mely a megalázkodást jelképezi, kezdik elhanyagolni s szigoruan elrendelik megtartását Galliában és Spanyolországban.

A keleti egyházban szentséggé lett a lábmosás, a melyet a csári udvarban maga az uralkodó végez, nem ugyan zöldesütörtökön, hanem nagypénteken. Angliában a király nem tizenkét szegényen végzi ezt a szertartást, hanem annyin, a hány éppen uralkodása éveinek a száma. 1572-ben pl. Erzsébet királyné pontosan harminczkilenc szegénynek mosta meg és törülte meg a lábát. Ezenkívül végig is csókolta a harminczkilenc szegény ember lábát. A ceremónia meglehetősen körülményes és fárasztó volt. A királyné mindegyik szegényt egy ruhára való posztóval, fél lazaczczal, hat heringgel, kenyérrel, egy hordó vörösborral és mi egyébvel ajándékozta meg.

Ugyancsak Angliában külön zöldesütörtök-pénzeket is verettek s ezzel jutalmazták meg az uralkodók a szegény apostol-szimbolizálókat.

Érdekes, hogy a protestáns Szászországban a tizen-nyolczadik században még megtartották a zöldesütörtöki lábmosást.

A legnagyobb pompával a csári udvarban, a Vatikánban, továbbá Bécsben és Münchenben folyik le a lábmosás. Ez utóbbi helyen az uralkodó korszából önt vizet a szegények lábaira, a törlést más végzi. Ugyancsak a király vagy a régens egy-egy zacskó aranyat is akaszt a szegények nyakába, a kiket azután a palota egyik termében megebédeltetnek a király konyháján.

A vadászati adó rendezése. A pénzügyminiszteriumban a vadászati- és fegyveradó új rendezésével is foglalkoztak. Az új adórendezést a miniszterium progresszív alapon tervezi, még pedig oly módon, hogy az adóösszeg nagyságát a jövedelmi adóhoz mérten, időnkint fogják kiszabni. A tervezett kulcs szerint az új vadászati adó általában nem fogja elérni a mai huszonnégy koronát, de legfeljebb ötven koronára rúghat, még a legmagasabb jövedelmi adónál is. A pénzügyminiszteriumban az új vadászati adóról szóló törvényjavaslat már készen van, mert úgy tervezték, hogy az új adótörvények életbeléptetése után a képviselőház elé terjesztik. Minthogy azonban az adótörvények életbeléptetését elhalasztották, az új vadászati adó előterjesztése későbbi időre tolódot.

A táviróvezetékek bűgása. Field ottawai természettudós legutóbb behatóan foglalkozott a távirópóznák sajtóságos bűgásának okával, a melyet a tudósok elfogadható módon megmagyarázni eddig még nem tudtak. Sokáig azt hitték, hogy ezt a bűgást, a szél és a

légáramlat hatása alatt, a fémdrót rezgése okozza, ámde ezt a föltevést megdönti az a jól ismert tény, hogy ez a bűgás tökéletes szélesendben is észlelhető. Némelyek azt állították, hogy ez a bűgás okozati összefüggésben van a légköri viszonyokkal és úgy adták okát, hogy a zümmögő hangot a drótok állandó összehuzódása, majd ismét kiterjeszkedése váltja ki, vagyis szoros összefüggésben van e réven a hőmérséklet állapotával. Ámde ez a magyarázat is sántít, mert olyan magas hőfok, a mely a drótok jelentősebb kitágulásához szükséges, a légkörben nem fordul elő. Field professzor most arra az eredményre jutott, hogy a táviróvezetékek a barométer némely tulajdonságával birnak és mint ilyenek, megbízható időjósok. Field ugyanis úgy észlelte, hogy a bűgás erőssége és hangjának jellege gyakran változik, mely jelenségekből a bekövetkezendő időjárás jellegére jósolni lehet. Így például a tompa bűgás előjele annak, hogy 48 óra alatt a tényleges időjárás jellege ellentétesre változik. Hogy ha a bűgás élesen zengő és magas hangú: ez a változás már néhány óra múlva bekövetkezik. Field ezt a jelenséget a drótok akusztikai rezgésére vezeti vissza, a mit pedig a talajból vesznek át, a földbe ásott póznák közvetítésével, s a mi nem egyéb, mint a földkéreg ismert, jellegzetes vibrációja, a mit a seismográfok is regisztrálnak.

Időjelzés. A «Meteor» márczius hó második felére a következő időjelzést teszi közzé:

Márczius hó második felének változási napjai 15—21—22—29- és 30-ra esnek. 22-ike körül erősen csapadékos idő várható, hűvös, esetleg hidegebb jelleggel. Ugyanaz nap egy teljes napfogyatkozás is lejár, mely azonban nálunk nem lesz látható. Márczius hó vége szintén hűvös, szeles lesz.

Hivatalos közlemények.

9013. eln. szám.
1912.

Körrendelet valamennyi fő- és ügyosztálynak, a számvevőségi igazgatónak, a segédhivatalok főigazgatójának és valamennyi alárendelt hatóságnak, hivatalnak, intézetnek és közegnek.

(A katonai szolgálatból közvetlenül állami szolgálatba átlépő alkalmazottak anyakönyvi lapjainak beszerzése tárgyában.)

A m. kir. honvédelmi miniszter úrtól vett értesülés szerint az utóbbi időben gyakran előfordult, hogy a polgári államszolgálatba átlépett volt igazolványos altisztek katonai szolgálati idejének megállapítása céljából a tárgyalások csak akkor tétettek folyamatba, a mikor az illetőknek nyugalomba helyezése vált időszerűvé s a mikor a katonai szolgálati időnek a megállapítása, tekintettel arra, hogy a népfelkeltési kötelezettségüknek eleget tett egyének anyakönyvi lapjai 52. életévük betöltése után kisélejteztetnek, mindig csak hosszas kutatás és tárgyalás után volt lehetséges.

Hasonló esetek elkerülése céljából utasítom a Czi-
met, hogy a működési körében ezidőszert polgári

alkalmaztatásban álló volt közshadseregbeli, honvéd és csendőr igazolványos altiszteknek, valamint az olyan volt katonai (honvéd, csendőr) egyéneknek, a kik a katonai (honvéd, csendőr) szolgálatból közvetlenül léptek át a polgári államszolgálatba, anyakönyvi lapjait volt csapatstüktől már most szerezzék be és az illetők polgári személyi okmányainál őrizze meg.

A jövőre nézve pedig elrendelem, hogy mindazokban az esetekben, a midőn igazolványos altiszt polgári államszolgálatba véglegesen kineveztetik, vagy pedig valamely katonai (honvéd, csendőr) egyén igazolvány nélkül katonai (honvéd, csendőr) szolgálatból polgári államszolgálatba közvetlenül átlép, az illetőnek anyakönyvi lapja csapatstétől a kinevezésre jogosított hatóság által esetről-esetre haladék nélkül beszereztessek és polgári személyi okmányainál megőriztessék.

Budapest, 1913 január hó 27.

Gróf Serényi.

*

A kopár, futóhomokos és vízmosásos területeken teljesített fásítások költségeinek fedezésére adományozott állami pénzsegélyek kiosztása.

A m. kir. földművelésügyi miniszter az évről-évre szokásos módon azokat az anyagilag szorultabb helyzetben lévő birtokosokat, kik közgazdasági érdekből kopár, futóhomokos s vízmosásos területeken az 1912. év folyamán sikeresen fásítottak, állami pénzsegélyben részesítette.

Összesen 1157 birtokos részére mintegy 5366 kat. hold kiterjedésű kopárterületen teljesített fásítások után 169,972 korona állami pénzsegély utalványoztatott ki.

Ezen állami pénzsegély kiosztása az alábbi módok mellett történt:

1. A múlt év elején kiutalványoztatott 479 birtokos részére 2285,5 kat. hold kopár és vízmosásos terület befásítására 54,571 korona oly föltétellel, hogy az erre különösen rászorult birtokosok a kiutalt államsegélyt, a befásítás sikeres teljesítésének a kezelő m. kir. erdő-tiszt részéről történt igazolása után, azonnal felvehették.

2. Hasonlóképpen a múlt év elején 278 birtokos részére 1756,2 kat. hold befásítására 77,807 korona utalványoztatott ki közvetlenül az illető kezelő erdő-tiszt kezéhez abból a czélból, hogy ezek a fásítások a kezelő erdő-tiszt közvetlen vezetése és felügyelete mellett foganatosíttassanak.

3. Végül a folyó év elején 37,594 korona pénzsegély osztott ki utólagosan 400 olyan birtokos között, kik az 1912. év folyamán 1322,1 kat. hold kiterjedésű kopár és vízmosásos területet önként, sikerrel beerdősítették s a kiknek az államsegély adományozása a fásítások sikeres létesítése esetére már 1912. év elején kilátásba helyeztetett.

Változások az erdészeti szolgálat köréből.

(Kérjük az uradalmak t. vezetőségeit, hogy erdészeti létszámukban beálló változásokról a szerkesztőséget értesíteni sziveskedjenek.)

A m. kir. földművelésügyi miniszter Dragomir Pompéjus m. kir. erdőőrt a lugosi m. kir. erdőigazgatóság kerületéből — saját kérelmére — a nagybányai m. kir. főerdőhivatal kerületébe helyezte át.

Előfizetési díjak nyugtázása.

Az 1913. évi február hóban a következő előfizetési díjak folytak be az Országos Erdészeti Egyesület pénztárába:

Földmív. min. hd. 57-80, Selmeczi kísérleti állomás 8—, Tamási hgi erdőgond. 8—, Gy. Takács Gyula hd. 10-49, Dostal Ede hd. 36—, Vesuvius gyár hd. 7-53, Deuts Károly 1-20, Csiky Dénes 8—, Báttaszéki erdőgond. hd. 23-75, Illés Ignác hd. 1-20, Szabó József —20, Besztercebányai erdőig. 412—, Boroki István 2-40, Zalaegerszegi erdőhiv. 63-78, Vallás miniszt. 60—, Kecskemét város hd. 27-35, Nagyenyedi adóhiv. hd. 24-95, Szombathelyi adóhiv. 40—, Szigeti erdőgond. hd. 18-35, Miskolezi adóhiv. hd. 19-05, Nyitrai főszolgabíró hd. 24-15, Aradi adóhiv. 44—, Vallás min. hd. 19-15, Gergeta Mátyás 2-04.

1 koronát fizettek: Barnóczky István, Petruha György, Fekete Imre, Szemann Péter, Járos József, Gáspár József.

2 koronát fizettek: Hollschvander Mátyás, Kovács János, Riesz Károly, Graichmann Jenő, Fisi István, Fogaras András, Krečun Iván, Borbély Kanut, Groszmann Ferenc, Krist Ödön, Mostis István, Udvardy Antal, Matkovics Vilmos, Vesza Tivadar, Bekes Dezső, Pomóthy Ernő, Szappanos Gábor, Kreutz János, Erdőfi István, Pothánszky József, Bitter Rezső, Pop Afteria, Boksay György, Batlóczki Pál, Butula András, Erdődi István, Elsek Mihály, Gubriánszky János, Klagyivák József, Bugyi István, Petrich István, Szimeiszter József, Tóth Ferenc, Papp Sándor, Tóth Ferenc.

3 koronát fizetett: Márta Sebők.

4 koronát fizettek: Veress Ignác, Pintér Sándor, Bánik György, Kotték Antal, Lonkay Antal, Szaltzer Lajos, Eberhardt József, Lux Sámuel, Biharsályi kápt. erdőgond., Parapatics János, Bugly Pál, Szabó József, Briza Bohumil, Czernyi Sándor, Kelemen József, Weydauer Antal, Antalóczy István, Kiricsi János, Kovács Antal, Meiszter Gyula, Kolcsér János, Mayer György, Piller Péter, Schudich Nándor, Gencsi Imre, Menyhárt Pál, Varga Ferenc, gróf Zedtwitz erdőhiv., Wárkonyi József, Schleier Ferenc, Kassa város, Tomcsala János, Csató Lajos, Görgénysztimre-szakiskola, Ongerth Márton, Gaal Benő, Nagy Lajos, Sydó Dániel.

Szerkesztői üzenetek.

Gyakran érkeznek felszólalások kiadóhivatalunkba a cím-szalagon átjavított lakcím miatt. Ez úton közöljük, hogy ezen átjavításokat nem a posta, hanem kiadóhivatalunk eszközli a bejelentett címváltozás alapján, a nagyobb arányú címnyomatási költségek megtakarítása czéljából. Kérjük tehát, hogy főleges reklamációkkal a t. előfizetők ne forduljanak hozzánk.

O. I. 1. A töltési arány általában helyes úgy, a hogyan adva van. A fegyverhez gondos puskás individualisan adja a töltési arányt. A hangzatos elnevezésekre ma már nem sokat adnak.

2. Hogy Stendebach-golyó alá mennyi füstös port adjunk, ezt a fegyvere válogatja. Egy drága fegyver antinit-csövel többet megbír. De ki áll jól egy ismeretlen ferlachi fegyverért? Tessék 3½ gr. fekete port próbálni. Ha ezt bírja, csak akkor felmenni 3½ és 4 gr.-ra. Talán nem lesz baj vele! *De Isten őrizz, ezért felelős lenni.*

Füsttelen port sörétes fegyverből, golyó alá, én el nem sütöm, tehát nem is ajánlom. Tessék a czéget megkérdezni, ezért csak az lehet felelős és senki más.

3. Hogy a Stendebach-golyó mily sebességgel és energiával indul, erről soha sem olvastam. De ez a métersecunda-nyargalás csak távollövésekre indokolt. Stendebach-golyóval 80 lépésig lövünk, addig a kezdősebesség közömbös. Azt hiszem, kezdő sebessége 330–350 m. s. közt lehet. *Energiája egy szarvasnak épen elég.* Talán fenyőerdőben élő gyantásbőrű kanra kevés. A Stendebach igen jól öl, csak jól oda kell tartani.

4. Hogy árt-e sörétes csőnek a sokszori lövés? Erre könnyű felelni. Tessék egy Stendebach-golyót beleereszteni a csőbe. Meg fogja látni, hogy a golyó a kamara előtt legfeljebb 10 cm.-re már szorul. Ha nem szorul, hanem a choke kúpúráig előreszalad, akkor abból a csőből nem lehet löni, mert a cső orrát a beütődésnél elül, ott, a hol a choke konusz kezdődik, szétüti.

A golyónak tehát már hátul szorulni kell!

Az ön fegyvere, azt mondják, «Weitschuss». Nos! ennek elérésére okvetlen igen erős choke furat azaz erős szűkülésű furat kell.

Hát kérem, jót tehet-e egy ily csőnek, csak egyetlen darab olyan golyó is, mely már hátul a kamaránál szorul? Ugy-e nem! ezt nem kell magyarázni.

5. A füstnélküli lőpor rasonsabb lövést ad minden esetben.

6. Hazai sörétgyárunk *Selmeczy Miklós úré Losonczon.* Sörétje sokkal, de sokkal jobb, mint az osztrák sörét, mely egyébként kritikán aluli! A magyar sörét kifogástalan.

Gothard Sándor.

K. S. Sz—ordas. Mi az ön által említett szerkesztői üzenetekben azt mondtuk, hogy a hol a községi éjjeli-őri teendőket nem erre a célra külön felfogadott és fizetett egyének, hanem maguk a községi lakosok felváltva végzik, ott ez a teljesítmény a közmunka jellegével bir. Minthogy pedig az 1890. évi I. törvényezikk 40. §-ának i) pontja értelmében az erdőőrök saját személyükre nézve a kéziközmunka kötelezettsége alól fel vannak mentve: ennél fogva nézetünk szerint öntől sem lehet jogosan megkivánni azt, hogy éjjeli-őri szolgálatot teljesítsen. Mi most sem tudunk egyebet mondani, mint hogy — nézetünk szerint — így áll a dolog. Lehet azonban, hogy az éjjeli őri szolgálatra nézve van a vármegyének valamely szabályrendelete — a mit mi nem tudhatunk — s akkor természetesen az az irányadó. Legjobb lesz erre nézve a főszolgabíró úrtól szóbelileg fölvilágosítást kérni.

K. F. Ha a kincstári erdőkhöz pályázni akar, akkor kérvényét ahhoz az erdészeti hivatalhoz kell címezni, a mely hivatal az ön által elnyerni óhajtott állásra pályázatot hirdet. Ha például a nagybányai m. kir. főerdőhivatal hirdet olyan altiszti állást, a melyre ön pályázni akar, akkor kérvényét így kell címeznie: Tekintetes m. kir. főerdőhivatalnak — Nagybánya.

St. R. A «Figyelmeztetés» nem közölhető.

Zs. J. Miután az 1879. évi XXXI. t.-cz. (erdőtörvény) 82. §-a értelmében erdei kihágás miatt a büntető eljárásnak csak a sértett fél panaszára van helye, ennél fogva nincs semmi akadály annak, hogy a birtokos, vagy annak meghatalmazott alkalmazottja a kihágóval egységre lépjen. Sőt jogában áll a birtokosnak a már netalán megtett panaszt is visszavonni, ha időközben például a kihágóval békés úton kiegyezett.

Tavaszi. 1. Nem a községi eljárástól, hanem attól a birtokostól kell bizonyítványt szerezni, a hol a gyakorlati szolgálattal teljesítette. **2.** Ha a három évi gyakorlati szolgálat közben három évig katonáskodott, az bizony megszakítást képez; de ha csak fegyvergyakorlatra vonult be, az nem tekintetik megszakításnak.

K. I. Csak állami alkalmazottak kapnak.

S. Gy. Hirdetését háromszor hozni fogjuk. Az 50 fillért a lap javára bevételtek.

P. J. A kincstári erdészeti személyzet, a legeltetési jog gyakorolhatására külön legelő-, vagy erdőterület kihasítását nem igényelheti; azonban az 1885. évi 17209. számú földmívelésügyi miniszteri rendelet értelmében, az erdei legelők bérbeadásánál tartoznak az erdőhivatalok gondoskodni arról, hogy a kincstári

személyzet részére engedélyezett lábas jóság számára a legeltetés, illetve makkoltatás a bérleti szerződésben kikötessék.

Famester. Az új nyugdíjtörvény 79. és 81. §-ai szerint a törvény hatálybalépése (vagyis 1912. évi január hó elseje) előtt megállapított nevelési járulékokra az új törvényben foglalt határozatok nem nyerhetnek alkalmazást és csupán a nevelési járulékok élvezésének időtartamát kell az új nyugdíjtörvény alapján megállapítani. E szerint tehát az 1912. év előtt megállapított nevelési járulékokat felemelni nem lehet ugyan, azonban a nevelési járulékok élvezésének időtartamát altiszteknél a gyermek 16-ik életévének betöltéséig kell meghosszabbítani. Ha pedig a gyermek tanulmányokat folytat, úgy a nevelési járulék élvezetében tanulmányainak befejeztéig, legfeljebb azonban 24 éves koráig meghagyható.

V. E. Már számtalanszor megüzentük, hogy a magán-uradalmi erdőőr és vadőr, a bíróságok részéről az 1907. évi XLV. t.-cz. hatálya alá tartozó gazdasági cselédnek minősítettét, s mint ilyennek, az említett törvényezikk 40. §-a szerint a felmondási ideje két hónap. A 10 fillért a lap javára bevételtek, mert arra, hogy mi ilyen kérdésekre is levélben válaszoljunk, nem vállalkozunk.

K. D. A kopár, vízmosásos és futóhomokos területek megjavítását célzó munkálatokhoz szervezett erdőri állások valamennyiét még nem töltötték be, de be fogják tölteni. Azt elhiszszük, hogy ön iszonyú kíváncsi, vajjon ki lesz-e nevezve, kíváncsiságát azonban sajnálatunkra nem elégíthetjük ki, mert hivatalos ügyek állásáról senkinek se adhatunk felvilágosítást. Legyen türelemmel, majd fog kérvénye elintézéséről értesítést kapni. A 10 fillért a lap javára bevételtek.

K. Gy. 1. Czímzalagját itt a kiadóhivatal javítja ki, mert költségkiméles szempontjából addig nem nyomatunk új címzalagot, a míg a régiékből van. Egyébiránt olvassa el a szerkesztői üzenetek rovatában az üzenetek előtti figyelmeztetést. **2.** Ha a szolgálati szerződésben a birtokos nem kötelezte magát az ön úti és bütorszállítási költségeinek a fedezésére, akkor nem is köteles a megtéríteni.

M. S. Az ön által említett esetben az özvegynek az 1912. évi LXV. t.-cz. 53. §-a értelmében évi 480 K özvegyi nyugdíjra és a 78. § értelmében egyszersmindenkorra szóló 300 K temetési járulékra van igénye. Ezeket a felettes hivataltól, szabályszerű bélyeggel ellátott kérvényben kell kérni.

Ó. S. 1. Önnek sem a tényleges katonai, sem a csendőrségi, sem az erdőlegényi szolgálata a nyugdíjba be nem számít, mert jelenlegi erdőlegényi szolgálata magánszolgálatot képez, a menyiben járandóságait nem az állam, hanem a birtokosok fizetik. Nyugdíjra jogosító szolgálata attól az időtől fog számíttatni, a mikortól m. kir. erdőőrré fog kineveztetni. Feltéve, hogy ön ez évi április hó 1-én m. kir. erdőőrré fog kineveztetni, katonai és csendőrségi szolgálata azért nem lesz beszámítható, mert a csendőrségi szolgálatból 1909. évi december hó 31-én lépven ki, e között és tényleges állami szolgálata közt ez esetben 3 év és 3 hónapi megszakítás fog mutatkozni. Az, hogy ön ez alatt az idő alatt magánszolgálatot teljesített, a dolog lényegén nem változtat. **2.** Ön tévesen fogja fel a szerbiai határszélen teljesített szolgálatokért Ő Felsőge által adományozott hat hónapi kedvezményt. Ez ugyanis nem azt jelenti, hogy önnél a tényleges katonai és csendőrségi szolgálat úgy számítható, mintha abból 1911. évi június hó végével lépett volna ki, hanem azt jelenti, hogy a katonaságnál és csendőrségnél 1910. év végéig teljesített 7 évi szolgálata hét és fél évek számíttatik. Tehát a csendőrségi és erdőlegényi szolgálata közt mutatkozó négy és fél hónapi megszakítás megmarad. Ez azonban a jelen esetben teljesen közömbös, mert mint fentebb említettük, sem katonai, sem csendőrségi, sem erdőlegényi szolgálata a nyugdíjba be nem számítható. **3.** A nyugdíjlapra azért fizet, hogy abban az esetben, ha mint erdőlegény válna szolgálatképtelenné, nyugdíjban legyen részesíthető.

P. A. 1. A kincstárnál alkalmazott erdőlegények és segéd-erdőőrök fele része évi 600 K, fele része pedig évi 700 K fizetést,

valamennyi természetbeni lakást, vagy székhelye szerint évi 100, 120, 140 K lakbért, évi 60 K ruhaátalányt, évi 20 K földváltásigot és 12 ürm.³ tűzifát kap.

2. Az erdőőrök öt évenként emelkedő 700, 800, 900 és 1000 K fizetést, természetbeni lakást, vagy a székhelyük szerint járó 160, 200, 240, 280, 320, 360 és 400 K lakbért, évi 100 K egyenruha átalanyt, 3 k. hold földet, évi 24 ürm.³ tűzifát és 1—1 gyermek után 100 K családi pótlékot kapnak.

3. A főerdőőrök öt évenként emelkedő 1000, 1100, 1200 és 1300 K fizetést, 4 k. hold földet, 36 ürm.³ tűzifát, egyebekben pedig ugyanazokat a járandóságokat kapják, mint az erdőőrök.

4. A földilletmény holdankinti megváltási ára 10—20 korona. Kerületen kívüli utazásnál a segéderdőőrök, erdőlegények és erdőőrök 3 kor., a főerdőőrök pedig 4 kor. napidíjat kapnak.

5. Arra, hogy mi erről önnök kimutatást állítsunk össze, nem vállalkozunk, s azért adtuk meg itt a választ. A 10 fillért a lap javára bevételeztük.

D. K. Hirdetését háromszor díjmentesen hozzuk.

P. J. Ha ön mint erdőőr 1906. évi december hó 15-én jutott az évi 1000 K javadalmazásba és 1909. évi szeptember hó 30-án ugyancsak évi 1000 K javadalmazással főerdőőrré neveztetett ki, akkor önt a személyi pótlékokról szóló 1906. évi 4600 M. E. sz. rendelet 39. §-ának második bekezdésében foglaltak értelmében 1912. évi január hó 1-től kezdve az évi 1100 K javadalmazás illeti meg. Minthogy a magasabb összegű személyi pótlékok, a nélkül, hogy azokat kérni kellene, hivatalból utalványozandók ki, ennél fogva szóbelileg figyelmeztesse a hivatalt az említett rendeletre s szóbelileg kérje magasabb járandóságának folyósítását. A 10 fillért a lap javára bevételeztük.

M. R. 1. A hiányzó lapot elküldöttük. 2. A kinevezések most vannak folyamatban.

magyarul és románul, több ideig szolgált nagyobb uradalomban mint erdővéd és vadász, erdővédi, vadász vagy fővadászi állást keres. Czime a szerkesztőségnél megtudható. (25.)

Állást keres 20 éves, ref. vallású egyén, a ki négy polgári osztályt és a vadászérdői m. kir. erdőőri szakiskolát elvégezte és az erdőőri szakvizsgát letette. Elfogad erdőőr mellett segédi vagy gyakornoki állást is. Czime a szerkesztőségnél megtudható. (26.)

Erdőőr, ki jelenleg nagyobb uradalomban van alkalmazva, önálló állást keres mint erdőőr vagy vadász. Az erdőőri szakvizsgát jó sikerrel tette le. Nagy gyakorlattal bír a fő- és apróvad tenyésztésében, a vadászatban, úgyszintén a legújabb angol módszerű fáczántenyésztésben. 27 éves, nőtlen, katonai kötelességének mint I. oszt. tűzér számvevő altiszt tett eleget. Beszél és ír magyarul és németül. Czime a szerkesztőségnél megtudható. (27.)

Április hó 1-ig való belépésre erdőőri állást keres szakvizsgázott, jó szolgálati bizonyítványokkal rendelkező, feltétlen jó magaviseletű egyén, 41 éves, kiszolgált katonaaaltiszt és csendőr. Minden téren megbízható. Czime Illés Ignác Gyulakeszi (Zala megye). (28.)

Erdőlegényi állást keres a vadtenyésztésben is jártas, 23 éves egyén. Czime: Deutsch Károly Pécsbányatelep (Nagybányaréti völgy 4. szám). (29.)

III. oszt. járási erdőőr védkerületet óhajt cserélni a sárkányi m. kir. járásba tartozó kollégájával, kölesönös megállapodás alapján. Czime: Borbáth András Ó-Tohán (61. sz. járási erdőőr). (30.)

Erdészi vagy fővadászi állást keres gymnasiumot végzett, kitünően szakvizsgázott, mérési, továbbá az-erdészeti és vadászati teendőkben jártas, 27 éves, szerényigényű egyén. Jelenleg nagy uradalomnál felmondatlan állásban működik. Czim: «Erdész» jelige, Nyirsid, Szilágy vármegye, poste restante. (31.)

Erdőőr és vadőr, a ki ilyen minőségben hét év óta van felmondatlan állásban grófi uradalomban, az erdészeti és vadászati teendők minden ágában jártas, a fővad- és fáczántenyésztést és gondozást tökéletesen érti, kitünő dúvadírtó, 31 éves, kisesaládú, feddhetlen előéletű, állást keres. Czime a szerkesztőségnél megtudható. (32.)

ALLÁSKERESLET ÉS KINÁLAT

35 éves, róm. kath., nős, gyermektelen, kiszolgált tüzértizedes, józanéletű, jó szakvizsgabizonyítvánnyal rendelkező erdőőr, ki 12 év óta erdőőri és vadőri teendőket végez s jelenleg Pável püspök örökösének az erdejét és a sósfürdőt kezeli, beszél magyarul, románul, ruthénül és keveset németül, erdőőri állást keres. Czime a szerkesztőségnél megtudható. (18.)

Uradalmi állást keres 26 éves, kath. vall., nős, négy gimnáziumot, két éves erdőaltiszti szakiskolát, szakvizsgát és egy éves középerdészeti továbbképző-tanfolyamot végzett; erdőmérést, térképelést, erdőbecslést, erdőrendezést, vadászatot és építészeti tervezést kitünően érti, iskolai és hosszabb gyakorlati bizonyítványai kitünőek. Szíves megkereséseket e lap kiadóhivatala továbbít. (21.)

Erdőőri vagy vadász állást keres 29 éves, róm. kath., kiszolgált csendőr, ki több évig nagyobb uradalmakban volt alkalmazva, mit jó bizonyítványokkal igazol. Az erdőkezelésben, valamint a vadászatban, apró- és nagyvadtenyésztésben kitünő jártassággal bír. Beszél magyarul, tótul, románul és keveset németül. Czime a szerkesztőségnél megtudható. (24.)

Intelligens, német, szakvizsgázott erdőőr és vadász, 33 éves, nős, egy gyermekkel, kiszolgált katona, józan, megbízható és szigorú a szolgálatban, jó bizonyítványokkal rendelkezik, a fővad gondozásában, vadászásában és kutyaidomításban 16 évi gyakorlattal bír, valamint nagyon jó dúvadírtó és cserkésző, az erdei munkálatok minden ágában jártas, beszél a németen kívül egy keveset

HIRDETÉSEK

Pointer rövidszőrű vadászvizslakölykek eladók. Vadászvizslákat bevezetésre elvállal: Klespitz, Gosztola, Zala vármegye. (3.III.2.)

Pályázati hirdetmény. 108/1913. szám. Szolnok-Doboka vármegye kápolnokmonostori védkerületében megüresedett 1100 (egyezeregyszáz) korona összjavadalmazás és nyugdíjjogosultsággal bíró erdőőri állásra pályázatot hirdetnek.

Pályázhatnak mindazok, kik feddhetlen életűek és 35 évnél nem idősebbek.

A közigazgatási erdészeti bizottsághoz címzett, sajátkezűleg írt kérvényüket, keresztlevél, erdőőri szakvizsgái, hatósági oryosi, erkölcsi és esetleg szolgálati bizonyítványokkal felszerelve a dési m. kir. állami erdőhivatalhoz 1913. évi április hó 15-ig nyujtsák be.

Dés, 1913. évi február hó 24-én.

(5.)

M. kir. állami erdőhivatal.

A cs. k. osztrák állam által támogatva!

Ausztria és Németország legfelsőbb erdészeti kísérleti állomásai és híres szakemberek ismerték el a gomolyos ültetés czéljára legjobb csemetefurónak a

Szab. Dostal erdész-féle csemetefogót

magassági beállítással, melylyel a cs. k. állami ellenőrzés mellett történt összehasonlító kísérleteknél óránként 924 gomolyos csemetét lehetett kiemelni. Erdősítési költség hektáronként 17 korona. Könnyű, kezelhető, nők és gyermekek részére is alkalmas bármely talajon. Ára darabonként 26—32 korona nagyság szerint.

Rendeléseket elintéz és prospektust küld (4.VI.2.)

Filomen Dostal, Olmütz-Corso, Morvaország.

Szilágy vármegye közigazgatási bizottságától.

Pályázati hirdetés. 394/1913. kb. sz. Szilágy vármegye fővényhatóságánál megüresedett zsidói járási erdőőri állásra, mely évi 700 kor. fizetéssel, 200 kor. lótartási átalánnyal és 100 kor. lakbérrel van javadalmazva, ezennel pályázatot nyitok s felhívom azokat, kik ezen állást elnyerni óhajtnak, hogy az 1879. évi XXXI. t.-cz. 37. §-ában előírt képesítésüket s esetleg előbbeni szolgálataikat igazoló okmányokkal kellően felszerelt pályázati kérelmüket Szilágy vármegye közigazgatási erdészeti bizottságához címzetten a zilahi m. kir. állami erdőhivatalhoz *folyó évi április hó 1-ig* bezárólag annál is inkább adják be, mert a későbben érkező pályázati kérelmek figyelembe nem vétetnek.

Zilah, 1913. évi február hó 26-án.

(6.)

Török, alispán, h. elnök.

Termelt és az erdei utakhoz vontatott fenyőhaszonfa eladása. 1913. évi 3193. szám. A zsarnóczai m. kir. erdőhivatal kerületéhez tartozó körmöczbányai m. kir. erdőgondnokságban a m. kir. kincstár által kitermelt és az erdei utakhoz és tisztásokra vontatott 11,290 drb, mintegy 5290 köbméter fenyőszálfa, továbbá 664 drb fenyőrúd és 100 drb fenyőerdei lécz, kettő értékesítési csoportra megosztva, zárt írásbeli ajánlatok útján el fog adatni.

Az ajánlatok legkésőbb 1913. évi márczius hó 19-ik napjának déli 12 óráig nyujtandók be Zsarnóczán az erdőhivatalnál, a hol is azok 1913. évi márczius hó 20-án délelőtt 10 órakor nyilvánosan fognak felbontatni.

Az eladási csoportokra való megosztás, a faanyagokra, kikiáltási árakra és bánatpénzre vonatkozó

adatokkal, valamint az árverési s egyuttal szerződési feltételek, ajánlati űrlap és boríték a zsarnóczai m. kir. erdőhivatalnál szerezhetők be.

Budapest, 1913. évi február hóban.

(8.)

M. kir. földművelésügyi miniszter.

Szeldöntött bükkfa eladása. 1913. évi 3879. I. B-1. sz. Az ungvári m. kir. főerdőhivatalhoz tartozó hátmegi m. kir. erdőgondnokság kezelésében levő háthegységi erdőkben az 1912. évi szélviharok által kidöntött és letört bükkfák egy részéből a vevő által termelendő mű és tűzifa zárt írásbeli ajánlatok útján fog eladatni.

Az ajánlatok legkésőbb 1913. év márczius hó 17-ik napjának déli 12 óráig nyujtandók be az ungvári m. kir. főerdőhivatalnál, a hol azok márczius hó 18-án délelőtt 10 órakor nyilvánosan felbontatni fognak.

A faválasztékokra, kikiáltási árakra és bánatpénzre vonatkozó adatok, valamint az árverési és szerződési feltételek, ajánlati űrlapok és borítékok az ungvári m. kir. főerdőhivatalnál szerezhetők be.

Budapest, 1913. évi márczius hó.

(9.)

M. kir. földművelésügyi miniszter.

Tölgycsemete-eladás. 110/1913. szám. A piliszentkereszti (Pest m.) kir. közalap. erdőgondnokságnál több ezer

három éves kocánytalan tölgycsemete

18 korona ezrenkénti áron, csomagolva és a szentendrei vasuti állomásra szállítva, készpénzfizetés mellett eladó.

Megrendelések az alulírott erdőgondnokságnál teendők.

Piliszentkereszt (Pest m.) 1913. évi márczius hó 5-én.

(10.)

M. kir. közalapítványi erdőgondnokság.

Őzeket,

szelidet vagy vadat keres megvételre a «Vadászgazdasági iroda» Budapest, Üllői-út 16/B.

(11.)

Pályázati hirdetés. 235/1913. sz. Kisküküllő vármegye területén állami kezelésbe vett községi és némely más erdő és kopárterületek védelménél Harangláb község székhelylyel megüresedett *erdőőri állásra* ezennel pályázat hirdetettik.

Az erdőőr évi fizetése 500 korona, mely előléptetés esetén 700 s illetve 900 koronára emelkedhetik.

Mellékkérelmék mind a három fizetési fokozatban: utazási átalánya 200 korona, lakbérére 100 korona, tűzifa-átalánya 100 korona, irodaátalánya 5 korona, az Országos Gazdasági Munkás- és Cselédségélypénztárba való beiratás három könyv után 31 korona 20 fillér.

Pályázótól megkivántatik a magyar állampolgárság, feddhetlen előélet, legalább 24 éves, de 35 évesnél nem magasabb életkor, ép szellemi és testi erő, valamint az erdőőri szakvizsga sikeres letétele, mely adatok hiteles okmányokkal igazolandók.

Erdőőri szakiskolát végzett egyének előnyben részesülnek.

Sajátkezűleg írt, egykoronás bélyeggel ellátott kérvények 1913. évi április hó 1-ig a dicsőszentmártoni m. kir. állami erdőhivatalhoz adandók be.

Dicsőszentmárton, 1913. évi márczius hó 7-én.

(13.)

M. kir. állami erdőhivatal.

Két drb egy éves **uhu** eladó. Czim: Török János nyug. főerdőőr, Vichodna (Liptó megye).

(14.)

Keresek vaddisznót, esetleg őzet és nyulat is hajtó kopót — lehet szuka is. — megvételre. Ajánlatokat kérem sürgősen címemre: Czvengrósh András Raschöld, Bá. Ta. Urad. erdőőr, Ótösbánya (Szepes megye). (12.)

Pályázati hirdetés. 1913. évi I/371. szám. A nagyrőcei és a rozsnyói m. kir. járási erdőgazdálkodások kerületében szervezett két új III. oszt. járási erdő-őri állásra ezennel pályázat nyitattik.

Az egyik erdőőr lakhelye Nagyrőce, a másiké Martonháza; mind a két község Gömör- és Kishont vármegyében fekszik.

Az erdőőr illetményei következők: 700 kor. fizetés, 140 kor. lakbér, 10 kor. irodaátalány, 50 kor. ruhaátalány és 200 kor. utazási átalány.

Pályázók felhivatnak, hogy szakvizsgálati, orvosi és szolgálati bizonyítványaikkal és születési anyakönyvi kivonattal felszerelt és sajátkezűleg irt kérvényeiket 1913. évi április hó 15-ig a rimaszombati m. kir. állami erdőhivatalhoz nyújtják be.

Később beérkező kérvények figyelembe nem fognak vétetni.

A kérvényben megemlítendő, hogy pályázó a magyar nyelven kívül még milyen nyelveken beszél és hogy katonai kötelezettségének miként tett eleget.

Kelt Rimaszombatban, 1913. évi márczius hó 10-én.

(15.) **M. kir. állami erdőhivatal.**

Termelt haszonfa és tűzifa-eladás üveg-huta és gőzfűrészbérlettel. 1913. é. 4171/I. B-1. sz. A beszttercebányai m. kir. erdőgazdálkodás tanácsstermében 1913. évi április hó 1-én délelőtt 10 órakor a sziklai m. kir. erdőgazdálkodásban az 1912. évtől kezdve öt egymásután következő éven át a kir. kincstár-része-ről termelendő és a sziklai rakodókon átadaudó évente mintegy 3—8000 m³ fenyő, juhar, kőris, szil és bükk-haszonfa, valamint 4—14,000 ürm³ kemény és lágy hasáb-és dorongtűzifa eladása iránt zárt írásbeli versenytárgyalás fog tartatni.

Ezen eladás kapcsolatos a Sziklatelepen levő üveg-huta és gőzfűrész, valamint 20 kat. hold mezőföld bérletével.

Az ajánlatok legkésőbb 1913. évi márczius hó 31-én déli 12 óráig nyújtandók be Beszttercebányán a m. kir. erdőgazdálkodásnál.

A kikiáltási árakat, haszonbéreket és bánatpénzeket is kitüntető általános árverési, úgyszintén részletes szerződési feltételek, ajánlati ürlap és boríték a beszttercebányai m. kir. erdőgazdálkodásnál 1913. évi márczius hó 10-től kezdve megtekinthetők és átvehetők.

Budapest, 1913. évi márczius hóban.

(16.) **M. kir. földművelésügyi miniszter.**

Termelt fenyőhaszonfa-eladás. 1913. évi 4633/I. B-1. szám. A mihályteleki erdőgazdálkodásnál termelt 864 folyóméter fenyőrúdfa és 15,865'31 m³ fenyőhaszonfa harminczkilencz eladási csoportra megosztva zárt írásbeli versenytárgyalás útján fog eladatni.

Ajánlatok 1913. évi márczius hó 26-án déli 12 óráig nyújtandók be Beszttercebányán a m. kir. erdőgazdálkodásnál és márczius hó 27-én délelőtt 10 órakor fognak az erdőgazdálkodás tanácsstermében nyilvánosan felbontatni.

A faanyagok és kikiáltási árak részletes kimutatása, árverési feltételek, ajánlati ürlap és boríték a beszttercebányai erdőgazdálkodásnál szerezhetők be.

Budapest, 1913. évi márczius hóban.

(17.) **M. kir. földművelésügyi miniszter.**

Uri ruhák készítéséhez való
jó brünni posztót és Lodent

legjutányosabb gyári árakon szállít

Etzler és Dostal, Brünn
Schwedengasse 5/z.

Számos magyar erdőhivatal egyenruhaszövet szállítói.

A gyárból való közvetlen bevásárlás
nagy előnnyel jár.

Dús mintagyűjtemény a tavaszi és nyári évszakra, megtekintésre bérmentve. — Magyar levelezés.

(2. VI.3.)

Kizárólag saját pergetésű hazai fenyőmagvak!

Kitűnő minőségű,
tűlevelű és lomblevelű

Faiskolaterület 100 hold.

**Erdészeti magvak,
Facsemeték,**

Gyümölcsmagvak,
Tölgymakk, kocsányos
és kocsánytalan,
Gazdasági és fűmagvak,
Fűmagkeverékek,

FARAGÓ BÉLA

CS. ÉS KIR. UDV. SZÁLLÍTÓ

ZALAEGERSZEG

Orfák,
Díszfenyők,
Díszbokrok,
Gyümölcsfákésvadoncok,
Rózsák legnemesebb
fajokban,

(7.III.1.)

Remis-csemeték,
Helianthus salsifis és
Csicsóka vadetetésre.

Arjegyzékkel és árajánlattal
kivánatra szívesen szolgálók.

Erdészeti csemetéket és magvakat

a legjobb minőségben szállít

(1—4.)

Neumayr és Társa csemete- és magkereskedése **Zalaegerszegen**